

TÜRK CEZA HUKUKUNDA EŞE KARŞI CİNSEL SALDIRI SUÇU*

Zeynep Büşra Korkmaz **

Öz

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.102/2'de cinsel saldırı suçunun eşe karşı işlenmesi hali düzenlenmiştir. Çalışmada; bu suçun TCK m.102/2'deki kanuni düzenleniş şekline, gerekçesine ve yürürlüğe girdiği tarihten günümüze kadar geçirdiği değişikliklere yer verilerek; maddi unsurları, manevi unsurları, hukuka uygunluk nedenleri, nitelikli halleri, yaptırımı, soruşturma ve yargılama usulü incelenmiştir. İlk olarak kimlerin eş sayıldığı ve bu hükümlerin kimler için uygulanabileceği, mağdurun yaşına bağlı olarak 16 ya da 17 yaşında evlenmiş olan kişiye karşı, eşi tarafından rızası dışında cinsel davranışlarda bulunulduğunda, cinsel saldırı suçunun mu yoksa cinsel istismar suçunun mu oluşacağı tartışmalarına yer verilmiştir. Devamında, suça konu fiilin neler olduğu, TCK m.102/1'de yer alan basit cinsel saldırı suçunu oluşturan eylemlerin eşler arasında işlenip işlenemeyeceği tartışılmıştır. Son bölümde ise cinsel saldırı suçunun vücuda organ veya sair cisim sokmak suretiyle işlenen nitelikli halinin eşe karşı gerçekleştirilmesi halinde soruşturma ve kovuşturma usulü ile muhakemeye ilişkin birtakım hususlara değinilerek, eşe karşı cinsel saldırı eyleminin soruşturma ve kovuşturulmasının şikâyet şartına tabi olarak düzenlenmesinin uygulamada yol açabileceği sorunlardan bahsedilmiştir. Çalışmamız, suçla ilgili bazı tartışmalı konular ile Türk Ceza Hukuku ve hukukun evrensel ilke ve esasları ışığında incelenen suçun bünyesinde barındırdığı sorunlara ve bu sorunların ne şekilde çözümlenebileceğine dair eleştiri ve önerilere yer verilerek sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cinsel Saldırı Suçu, Eş, Mağdur, Şikâyet, İlgilinin Rızası.

SEXUAL ASSAULT CRIME AGAINST A SPOUSE IN TURKISH CRIMINAL LAW

Abstract

Article 102/2 of the Turkish Penal Code No. 5237 regulates the situation in which the crime of sexual assault is committed against the spouse. In the study; by including the legal regulation of this crime in TCK Article 102/2, its justification and the changes it has undergone since its entry into force until today; the material elements, moral elements, reasons for compliance with the law, qualified circumstances, sanction, investigation and trial procedure of this crime have been examined. First, discussions are included on who is considered a spouse, to whom these provisions can be applied, and whether the crime of sexual assault or sexual abuse occurs when a person acts sexually against his 16 or 17-year-old spouse without his spouse's consent. In continuation, what the criminal act is and whether the acts that constitute the crime of simple sexual assault in Turkish Penal Code Article 102/1 can be committed between spouses are discussed. Finally, if the aggravated crime of sexual assault, which is committed by inserting an organ or other object into the body, is committed against the spouse, the investigation and prosecution procedure and some issues regarding the trial are mentioned. Also, the problems that may arise in practice if the investigation and prosecution of the act of sexual assault against the spouse is subject to the complaint requirement have been mentioned. Our study was concluded by including some controversial issues related to crime, the problems inherent in the crime examined in the light of Turkish Criminal Law and the universal principles and Fundamentals of law, and criticisms and suggestions about how these problems can be solved.

Keywords: Sexual Assault Crime, Spouse, Victim, Complaint, Consent of the Person Concerned.

* Makalenin Gönderim Tarihi : 13.11.2023

Makalenin Kabul Tarihi : 28.11.2023

** Öğr.Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Hukuk Bölümü Öğretim Elemanı, zeynep.korkmaz@kilis.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4244-406X.

GİRİŞ

Yürürlükten kalkmış bulunan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ırza tasaddi, ırza geçme ve sarkıntılık kavramlarıyla düzenlenmişken, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz gibi yeni kavramlarla düzenlenmiştir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102. maddesine göre cinsel saldırı suçu; cinsel davranışlarla yapılan vücut dokunulmazlığını ihlal eden her türlü davranış şeklinde kabul edilmiştir. Türk Ceza Kanunu'na göre; cinsel saldırı suçunun meydana gelebilmesi için mağdurun vücut dokunulmazlığı bedensel temasla ihlal edilmelidir. Vücuda gerçekleştirilen temasın vücudun çıplak ya da kıyafetli olması arasında fark bulunmamaktadır. Cinsel saldırı suçunda eylemin bedensel temasla gerçekleşmesi şarttır, eylemin bedensel temas olmadan sadece söz, davranış ya da çıkarılan cinsel sesler ile gerçekleştirilmesi halinde artık cinsel saldırı suçundan değil cinsel taciz suçundan bahsetmek gerekecektir.¹

TCK m.102/1'de düzenlenen basit cinsel saldırı suçu bakımından cinsel arzuların tatmin edilmesi aranmışken, ikinci fıkrada yer alan organ ya da sair cisim sokma şeklinde gerçekleştirilen cinsel saldırı suçu bakımından cinsel arzuların tatmini değil, gerçekleştirilen fiilin vajinal, anal veya oral yoldan gerçekleşmesi şartı aranmıştır.

Evlilik birliği içinde meydana gelen aile içi şiddet türlerinin en yaygını eşlerin birbirine karşı uyguladığı cinsel şiddettir.² Eşlerin birbirine karşı gerçekleştirdiği hangi cinsel davranışların suç teşkil ettiği ise hem karşılaştırmalı hukuk bakımından hem de Türk Hukuku bakımından yıllardır tartışma konusu olagelmıştır.

Eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı niteliğindeki fiil, Türk Hukuku'nda ilk kez 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102. maddesinde suç olarak düzenlenmiştir. 5237 sayılı TCK'dan önce özel bir düzenleme bulunmaması sebebiyle fiilin suç olup olmadığı konusunda belirsizlik mevcutken bu belirsizlik 5237 sayılı TCK'nın 102. maddesi ile giderilmiş oldu. 102. maddenin 2. fıkrasında, ihlalin vücuda organ veya sair cisim sokulmak suretiyle yapılması, ağırlaştırıcı hal olarak düzenlenmiştir. 102. maddenin 2. fıkrasındaki bu ağırlaştırıcı halin eşe karşı işlenmesi durumunda ise eşin şikâyetine bağlı olmak kaydıyla suç olarak düzenlendiği görülecektir.³

Bu çalışmanın amacı da cinsel suçların evlilik birliği içinde eşler arasında işlenip işlenemeyeceğini ve eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırının hangi şartlarda suç teşkil edeceğini ortaya koymaktır.

¹ Mehmet Emin Artuk vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2017), 228; Durmuş Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2018), 16/434; Ecehan Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu* (İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019), 6.

² Mehmet Ali Uçar, *Aile İçi Şiddet ve Aile Koruma Yasası* (Ankara: Yetkin Yayınları, 2003), 119.

³ Eda Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu* (İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009), 2.

1. Eş Kavramı

Türkçe sözlükte “eş”, “*karı kocadan her biri, hayat arkadaşı, refik, refika*” olarak tanımlanmıştır.⁴ Türk Medeni Kanunu’nda ise eş, Türk Medeni Kanunu kapsamında kurulan evlenme akdinin tarafı olan kişiler olarak tanımlanmaktadır.⁵

Eş kavramı, mülga Türk Medeni Kanunu’nda tarafların cinsiyetlerini niteleyecek bir şekilde “*koca*” ve “*karı*” ifadeleri ile belirtilmişken⁶ geçen zaman içinde, modern dünyanın değişmesi ve gelişmesi kadın erkek eşitliğinin de daha çok kabul görmesi nedeniyle 1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nda evlilik birliği içinde taraflara aynı değerin verildiğini göstermek maksadıyla evlilik birliğinin tarafları olan “*karı*” ve “*kocayı*” belirten kelimeler yerine, cinsiyeti olmayan “eş” kelimesi kullanılmıştır.⁷ Buna rağmen kısmen de olsa 2001 tarihli yeni 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nda “*karı*” ve “*koca*” ifadelerinin kullanılmaya devam ettiği görülmektedir.⁸

Türk Ceza Kanunu’nda ise eş kavramının tanımı yapılmamıştır. Bu sebeple, eşe karşı cinsel saldırı suçunda bahsedilen “*eşin*”, Türk Medeni Kanunu’nda yer alan “eş” olduğu kabul edilmiştir. Türk Medeni Kanunu anlamında “eş” sıfatının kazanılabilmesi ise, bu Kanun kapsamında geçerli bir evliliğin yapılmasına bağlıdır. Geçerli bir medeni nikâhın varlığı “eş” sıfatının kazanılması bakımından önem arz etmesi sebebiyle,⁹ fiili birliktelikler bu kapsamda değerlendirilmemektedir. Yargıtay da bu yöndeki bir kararda şu ifadelerle yer vermiştir; “(.)*Davacı ile Emekli Sandığı iştirakçisi iken 15/08/1998 tarihinde bir başkasıyla “evli” olarak vefat eden İ.A. arasında resmi evlilik bulunmamaktadır. Davacının, müteveffa İ’le 1946 yılından beri nikâhsız olarak fiilen beraber yaşamış olması, bu fiili beraberliğin ‘evlilik’ olarak kabulünü ve tescilini gerektirmez. Evlilik ancak, evlendirme memuru önünde evleneceklerden her birinin, bu amaca uygun iradelerini sözlü olarak açıklamalarıyla oluşur (TMK md. 142) (...)*”¹⁰

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nda aile hukuku düzenleme altına alınmış olmasına rağmen evlenmenin tanımı yapılmamıştır. Öğretide ise evlenme; “*Tam ve sürekli bir hayat ortaklığı kurmak üzere, cinsiyetleri ayrı iki kişinin hukuken makbul ve geçerli şekilde evlilik birliğini meydana getirmelerini sağlayan hukuki işlem*” olarak tanımlanmıştır.¹¹

Evlenmenin şartları ise Türk Medeni Kanunu’nun 124 ve devamı maddelerinde şu

⁴ Türk Dil Kurumu, “Güncel Türkçe Sözlük”, (Erişim 16 Ekim 2023).

⁵ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 16.

⁶ “*Karı ve kocadan her birinin kan hısımları diğerinin aynı derece sıhrî hısımları olur(...)*” (473 sayılı TMK m. 18), “*Kocanın ikametgâhı karının ve ana ve babanın ikametgâhı(...)*” (473 sayılı TMK m. 20), “*Bir cemiyet azası kendisi veya karı ve kocası(...)*” (473 sayılı TMK m. 66).

⁷ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 14.

⁸ “(.)*karı gebe kalırsa evlenmenin iptaline karar verilemez.*” (4721 sayılı TMK m. 153), “(.)*kocanın karısı ile cinsel ilişkide bulunduğu(...)*” (4721 sayılı TMK m. 288), “(.)*Kadının, boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğu (...)*” (4721 sayılı TMK m. 173), “*Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; (...)*” (4721 sayılı TMK m. 187).

⁹ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 22.

¹⁰ Yargıtay 2. Hukuk Dairesi (Yargıtay), K. 2010/1435 (1Şubat 2010).

¹¹ Turgut Akıntürk - Derya Ateş, *Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku* (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2016), 19/59; Mustafa Dural vd., *Türk Özel Hukuku Cilt III Aile Hukuku* (İstanbul: Filiz Kitapevi, 2015), 46.

şekilde düzenlenmiştir;

- a) Ayırt etme gücü,
- b) Evlenme yaşı,
- c) Evlenecek olan kişi ayırt etme gücüne sahip küçük veya kısıtlı ise yasal temsilcinin izni,
- ç) Evlenme engellerinin bulunmaması,
- d) Evlenmenin şekli şartlarının sağlanması.

Bu şartlardan birinin eksikliği evlenmeyi engeller.¹²

2. Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu

Cinsel davranış ifadesi hem 765 sayılı mülga TCK'da hem de 5237 sayılı TCK'da tanımlanmamıştır. Bu sebeple cinsel davranış ifadesinin ne anlama geldiği konusunda objektif ve subjektif olmak üzere iki görüş ileri sürülmüştür.¹³ *Objektif görüşü* savunanlar kendi içinde ayrılmaktadır. İlki, cinsel davranışın tıp, antropoloji, sosyoloji ve psikoloji bilimlerine göre açıklanması gerektiğini ileri sürmektedir.¹⁴ İkinci görüşe göre ise eylemin cinsel bir davranış olup olmadığının belirlenmesi bakımından ikili ilişkilere bakılması gerekmektedir. Buna göre davranışın cinsel nitelikte olup olmadığı, kişilerin fizyolojik, anatomik, psikolojik, antropolojik, patolojik durumu ile sosyal ve kültürel durumu belirlenerek saptanabilir. *Subjektif görüşe* göre de failin davranışlarını gerçekleştirirken sırasında şehvi hislerle hareket edip etmediği araştırılarak failin kastı belirlenmelidir.¹⁵ Bunun için genel kast yeterlidir. Yani failin cinsel davranışta bulunma kastıyla hareket etmesi halinde ortada bir cinsel davranış vardır. Yargıtay da cinsel bölgelere yapılan temas ile cinsel bölge niteliğinde olmayan fakat cinsel organla yapılan veya davranışın bütünlüğünden cinsel amaç ile yapıldığı anlaşılan fiilleri cinsel nitelik taşıyan davranış kapsamında değerlendirmektedir.¹⁶ *Cinsel davranış*; istismarı gerçekleştiren kişinin, mağdurun vücudunun cinsel bölgelerine yani kalça, anüs, penis, vajina ve perineal alanlarına dokunma, okşama ya da kendi cinsel bölgelerine dokundurtma, okşatma gibi fiilleri içeren davranışlardır.¹⁷ Bu davranışların kıyafetli ya da kıyafetsiz gerçekleşmesinin

¹² Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 19; Dural vd., *Türk Özel Hukuku Cilt III Aile Hukuku*, 47.

¹³ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 4; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku* 366-367.

¹⁴ Özlem Yenerer Çakmut, "Cinsel Şiddet Mağduru Kadın ve Türk Ceza Kanunu'ndaki Konumu", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 1, (2016), 15; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 366-367.

¹⁵ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 4; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 366-367.

¹⁶ "Sanığın olay günü yolda yürümekte olan müştekinin yanına yaklaşarak kalçasını ellemek suretiyle vücut temasını içeren ve mahkemece de oluşu kabul edilen eyleminin cinsel saldırı suçunu..." Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2007/5422 (28 Haziran 2007); "Sanığın oluşu kabul edilen 15.03.2006 günü mağdurenin kalçasını sıkıkmak şeklinde gerçekleşen ve vücut temasını da içeren eyleminin, çocuğun basit cinsel istismarı vasfında bulunduğu ve TCK'nın 103/1. maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği gözetilmeyerek cinsel taciz olarak kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulması..." Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2009/1909 (19 Şubat 2009).

¹⁷ Emin Domaç, *Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine Gönderilen Aile İçi Cinsel İstismar (Ensest) Olgularının Mağdur ve Saldırgan Açısından Değerlendirilmesi* (Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD, 2019), 12; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku* 366.

veya istismarı gerçekleştiren kişinin tatmin olup olmamasının bir önemi yoktur.¹⁸

Dünya Sağlık Örgütü de Şiddet ve Sağlık Konusundaki Dünya Raporunda cinsel şiddeti şu şekilde tanımlamaktadır; “*cinsel bir eylem gerçekleştirmeye, istenmeyen cinsel sözler söylemeye, cinsel yaklaşım ve tekliflerde bulunmaya ya da bir kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanmaya yönelik eylemlerin tümünü kapsamakta olup, kurbanla fail arasındaki ilişki her ne olursa olsun, kurbanın evinde ya da iş yerinde sınırlı kalmaksızın her türlü koşulda bir kişinin cinselliğine karşı dolaylı ya da direkt olarak ve zorlamayla yapılan cinsel bir eylemi içermektedir.*”¹⁹ Uluslararası Ceza Mahkemesi ise cinsel şiddeti; “*kişinin rızası olmaksızın cinsel dokunulmazlığını hedef alan cinsel nitelikli eylemler*” ifadeleriyle tanımlamıştır.²⁰

Cinsel saldırı²¹, mağdurun rızası hilafına cinsel özgürlüğüne karşı haksızlık içeren müdahaledir.²² 765 sayılı TCK’da, özel olarak düzenlenmiş cinsel saldırı suçu bulunmamakla beraber, cinsel saldırı suçunu karşılayabilecek üç ayrı suç tipi karşımıza çıkmaktadır. Bunlar; ırza geçme, ırza tasaddi ve sarkıntılık suçlarıdır. 5237 sayılı TCK’da ise cinsel saldırı suçu, özel olarak düzenlenmiştir. 5237 sayılı TCK’da düzenlenmiş olan cinsel saldırı suçu, 765 sayılı TCK’daki ırza geçme, ırza tasaddi ve fiilî sarkıntılık suçlarını kapsar şekilde düzenlenmiştir.

Orta Çağ’da, Roma Hukuku’nda VIII. yüzyıldan sonra “*Lex Julia de Adulteris*” Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle birlikte zina, çok evlilik, ensest ve her türlü gayri meşru cinsel ilişki fiilleri suç olarak kabul edilmiş ve cezalandırılmıştır.²³ İslam Hukuku’nda, evlilik dışı gerçekleştirilen cinsel ilişkiler zina suçu olarak kabul edilmiş ve bunlara had cezası uygulanmıştır.²⁴ Zina eyleminin zorla gerçekleştirildiği durumlar ise ayrı tutulmuş ve cebre maruz bırakılarak gerçekleştirilen cinsel eylem mağduru kadının cezalandırılmayacağı kabul edilmiştir.²⁵

Modern dünyanın değişmesi ve gelişmesi ile birlikte, uluslararası hukukta da eşe karşı

¹⁸ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku* 366-367.

¹⁹ Handan Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 57 (2005), 243; Nur Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu ve Cinsel Suçlar Değişiklik Tasarısının Değerlendirilmesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 99 (2012), 270; Duygu Özgür Yıldırım, *Cinsel Saldırı Suçunun Eşe Karşı İşlenmesi Hali: Evlilik İçi Tecavüz*, (Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2019), 17-18; Oğuz Polat, “Şiddet”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 22/1 (2016), 15-16.

²⁰ Erkan Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar* (Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011), 13.

²¹ Ceza hukuku alanında bu fiilin, ırza geçme suçu olarak kabulüne ilk kez Danimarka Ceza Kanunu’nda rastlamaktayız. Danimarka Ceza Kanunu ırza geçme suçunu “*Bir kadın ile rızası olmaksızın cebir ve şiddetle, hürriyetine mani olarak, hayatını, sıhhatini, kendisini veya yakınlarını tehdit ederek cinsel ilişki kurmak*” olarak tanımlamıştır. Yeşim Özer, “Türkiye’de Evlilik İçi Tecavüz Suçu Tartışmaları”, *Kadın Araştırmaları Dergisi* 11 (Şubat 2012), 4.

²² Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 15.

²³ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 244; Abbas Kılıç, “Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 78 (2008), 174.

²⁴ Nur Suresi 2. Ayet-i Kerime, Zina suçunun cezası; recm (suçlunun beline kadar toprağa gömülmesi ve taşlanarak öldürülmesi) veya celdedir (sopa ile dövmek.); Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 245; Onur İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu* (Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012), 3.

²⁵ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 245.

cinsel saldırı suçuna yönelik düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır.²⁶ Modern hukukta evlilik içi cinsel saldırının suç olarak düzenlendiği ilk yer, Danimarka Ceza Kanunu olmuştur.²⁷ Danimarka Ceza Kanunu'na göre evlilik içinde bile olsa kadının rızası dışında gerçekleştirilen cinsel ilişki, cinsel saldırı suçunu oluşturacaktır.²⁸ Fransa'da, 1980 yılında Ceza Kanunu'nda yapılan değişiklik ile cinsel saldırı suçu; "*hangi mahiyette olursa olsun, başkasının cismi üzerinde cebir ve şiddet veya hile ile işlenen her cinsel idhal fiili ırza saldırı teşkil eder*"²⁹ şeklinde tanımlanmış ve 1990 yılında Fransız Yargıtayı evlilik birliği içinde eşin rızası olmaksızın gerçekleşen cinsel ilişkiyi cinsel saldırı suçu olarak kabul etmiştir.³⁰ Belçika'da da Belçika Yüksek Adli Mahkemesi, evlilik birliği içinde zorla gerçekleşen cinsel ilişkiyi ırza geçme suçu olarak kabul etmiştir.³¹ İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, CR ve SW davalarında eşinin rızası olmaksızın eşiyile zorla cinsel ilişkiye giren sanığın cezalandırılmamasının modern evlilik anlayışına uymadığı ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin temel amaçlarına da aykırı olduğunu ifade etmiştir.³²

Türk hukukunda da 5237 sayılı TCK'dan önce, eşe karşı cinsel saldırının suç olduğuna ilişkin kanuni bir düzenleme bulunmaması sebebiyle kocanın, karısının rızası hilafına gerçekleştirdiği cinsel ilişkinin normal yani vajinal yoldan olması halinde suç oluşmamaktaydı.³³ Bu dönemdeki doktrine göre, karısıyla sadece anormal yoldan (anal cinsel ilişki) cinsel ilişkide bulunan kocanın fiili, 765 sayılı TCK m.478/1-3'te "*aile bireylerinden birine rahim ve şefkatle bağdaşmayacak şekilde fena muamele*" suçunu oluşturacaktır. Yargıtay da bu görüşü destekler şekilde, karı koca arasındaki zorla gerçekleştirilen normal (vajinal yoldan gerçekleşen) cinsel ilişkinin suç oluşturmadığı, ancak anormal (anal ya da oral yoldan gerçekleşen) cinsel ilişkilerin aile efradına karşı fena muamele suçunu oluşturduğuna dair kararlar vermiştir.³⁴ Kocanın karısını cinsel ilişkiye zorlamak amacıyla gerçekleştirdiği eylemin bedensel bütünlük ve sağlığı bozacak fiil derecesine varması halinde ise, bu dönemdeki doktrin ve yargı içtihatlarına göre, kocanın eylemi yine "*ırza geçme*" suçundan cezalandırılmayacak; sadece bedensel bütünlüğü ve sağlığı bozacak fiilden dolayı cezalandırılacaktır. Yargıtay'ın bu konuda görüşü ise, "*karıya karşı fena muamele*" suçunun olduğu yönündedir.³⁵ Yine Yargıtay

²⁶ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 10.

²⁷ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 14.

²⁸ Özer, "Evlilik İçi Tecavüz", 4.

²⁹ Özer, "Evlilik İçi Tecavüz", 5.

³⁰ Özer, "Evlilik İçi Tecavüz", 5.

³¹ Özer, "Evlilik İçi Tecavüz", 5.

³² Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 14.

³³ Mehtap Hamzaoğlu - Emrah Konuralp, "Türk Hukuk Sisteminin 'Namus' la İmtihani: Ulusal Mevzuat ve Uluslararası Düzenlemeler Açısından Namus Cinayetleri", *Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi* 2/2 (2018), 79.

³⁴ Yokuş Sevik, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 259; Yargıtay 2. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 1946/4823 (16 Mayıs 1946), "*Kocanın karısına livata filini yapması karı koca cinsi ihtiyacının tatmini hususundaki muvazeneyi ihlal eden ve kadınlık gurur ve haysiyetini kıran bu gayri tabii hal Ceza Kanunu'nun 478'inci maddesinde yazılı kariya karşı fena muamele teşkil eder.*"; Yine Yargıtay 4. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 1994/6217 (7 Temmuz 1994) sayılı kararında, manevi cebirle eşiyile ters ilişkide bulunan sanığın eyleminin "*aile bireylerinden birine rahim ve şefkatle bağdaşmayacak bir biçimde fena muamele*" suçunu oluşturacağını belirtmiştir.

³⁵ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 17.

Ceza Genel Kurulu verdiği bir kararda;³⁶ “(...)ırza geçmede cinsel ilişkinin meşru olmaması gerekir(...), böyle bir (evlilik içi ırza geçmeyi) cezalandırma, TCK'nın 434. maddesini ortadan kaldıracak ve yasanın bütünlüğünü bozacaktır. Ceza Yasası'nın 434. maddesinin varlığı, kocanın bu tür fiillerinin zorla ırza geçme suçunu oluşturmayacağına bir göstergesidir(...), 434. maddeyi kabul ederek aile kurmayı teşvik eden yasa koyucunun amacına aykırı olup, aile bütünlüğünü bozacaktır(...)” gerekçesine yer vermiştir.³⁷ Yargıtay'ın 765 sayılı TCK dönemindeki eşin diğer eşi anal yoldan cinsel ilişkiye zorlamasının kötü muamele suçu olarak değerlendirilmesi yönündeki kararları modern hukuk anlayışının çok uzağındadır. Tarafları eş olsa dahi, rızaya dayanmayan anal, vajinal ya da oral her türlü cinsel ilişki cinsel saldırı suçunu oluşturacaktır.³⁸

Türk hukukunda cinsel özgürlüğü ihlal eden davranışlar, 5237 sayılı TCK'nın ikinci kitabının “Kişilere karşı suçlar” başlıklı kısmının “Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar” başlıklı altıncı bölümünde düzenlenmiştir. TCK m.102'de düzenlenen cinsel saldırı suçunun oluşabilmesi için, kanunda anlatıldığı şekilde, “cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesi” gerekir. Yani kişinin vücut dokunulmazlığının herhangi bir davranışla ihlali değil; cinsel bir davranışla ihlali cinsel saldırı suçunu oluşturmaktadır.³⁹ TCK m.102'de cinsel saldırı suçunun, iki şekilde işlenebileceği düzenlenmiştir. Birincisi, TCK m.102/1'de düzenlenen vücuda organ veya sair bir cisim sokmaksızın vücut dokunulmazlığının ihlali, ikincisi ise TCK m.102/2'de düzenlenen vücuda organ veya sair cisim sokarak vücut dokunulmazlığının ihlalidir.

Türk Hukuku'nda ilk kez 5237 sayılı TCK ile nitelikli cinsel saldırı suçunun, eşe karşı işlenmesi hali için, kanunda özel bir düzenleme yapılmıştır.⁴⁰ TMK anlamında evli olan eşler arasında, vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilen fiilin, mağdur eşin şikâyeti üzerine cinsel saldırı suçunu meydana getireceği TCK m.102/2'de düzenlenmiştir. Organ ya da sair cisim sokma şeklinde gerçekleşen cinsel saldırı suçunun işlendiği tarihte eşlerin ayrı yaşamaları ya da haklarında ayrılık kararı verilmiş olması suçun eşe karşı işlenmiş olması durumunu değiştirmeyecektir. Eşlerin ayrı yaşadıkları durumlarda ya da haklarında ayrılık kararı verilmiş olan hallerde de suç, eşe karşı işlenmiş olur.⁴¹

2.1. Korunan Hukuki Yarar

765 sayılı TCK döneminde, yasa koyucunun cinsel suçlara cinsel özgürlük bağlamında

³⁶ Yargıtay Ceza Genel Kurulu (Yargıtay), K. 1996/191- 251 (26 Kasım 1996).

³⁷ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 12; Artuk vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 292-293; Yargıtay 4. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 1953/7956 (9 Temmuz 1953); “Gayri tabii yoldan cinsi temasa mecbur eden kocanın fiilinde müessir fiil ve cismen eza kastı bulunmadığı cihetle failin “fena muamele” cürmünden mahkumiyeti gerekir”; Yargıtay 4. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 1990/7044 (19 Aralık 1990); “Karısını manevi cebir kullanarak anal (ters) ilişkiye zorlayan sanığın eylemi TCK 478/1-3 maddesindeki suçu oluşturur”; Yargıtay 4. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 1994/6219 (7 Temmuz 1994); “Evli olduğu mağdurenin iradesine karşın zorla ters (anal) ilişkide bulunan sanığın eylemi, aile bireylerine kötü muamele suçunu oluşturur.”

³⁸ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 26.

³⁹ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 17.

⁴⁰ Mehmet Emin Artuk - Caner Yenidünya, *Evlilik İçinde Irza Geçme* (İstanbul: Cumhuriyet'in 75. Yıl Armağanı, İstanbul Üniversitesi Yayınları,1999), 144; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 26; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 14.

⁴¹ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku*, 392.

değil, genel âdap açısından bakması sebebiyle cinsel suçlar,⁴² kişilere karşı işlenen suçlar başlığı altında değil “*Adabı Umumiye ve Nizamı Aile Aleyhinde Cürümler*” başlığı altında topluma karşı işlenen suçlar altında düzenlenmiştir.⁴³ Yani 765 sayılı TCK döneminde cinsel suçlarda korunan ortak hukuksal yarar genel ahlak ve aile düzenidir.⁴⁴ Bu dönemde bireylerin cinsel özgürlüğü ve cinsel bütünlüğü değil, kamu düzeni, genel ahlak, aile ve toplum düzeni gibi değerler korunmaktadır.⁴⁵

5237 sayılı TCK’da ise cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar TCK’nın 2. Kitabı’nın “*Kişilere Karşı Suçlar*” başlıklı İkinci Kısımında düzenlenmiştir.⁴⁶ TCK m.102’nin gerekçesinde ise bu bölümde yer alan suçlarla korunan ortak hukuki değer, kişilerin cinsel özgürlüğü ve dokunulmazlığı olduğu belirtilmiştir.⁴⁷ Yeni düzenlemeyle yasa koyucu, cinselliği kişisel bir özgürlük değeri olarak görmüş ve cinsel suçların genel âdap ve aileye karşı değil, kişilerin bedensel ve cinsel bütünlüğüne karşı gerçekleştirilen bir suç olarak düzenleyerek bireye verdiği önemi göstermiştir.⁴⁸

TCK m.102/2’nin 2. cümlesinde düzenlenen eşe karşı işlenen cinsel saldırı suçunda ise korunan hukuki değer eşlerin cinsel dokunulmazlığı ve cinsel özgürlükleridir.⁴⁹ Evlenme eşlere cinsel ilişkiye girmeyi talep hakkı vermekle birlikte eşler cinsel özgürlüklerini

⁴² “ırza geçme” (m. 414-416/1), “ırz ve namusa tasaddi” (m. 415-416/2), “reşit olmayan 15 yaşını bitirmiş küçüklerle rızaen cinsel münasebet” (m. 416/3), “söz atma, sarkıntılık” (m. 421) ve “evlenme vaadiyle kızlık bozma” (m. 423).

⁴³ Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 217; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 15; Kahraman Serhat Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar* (Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014), 19; Murat Volkan Dülger, “Evlilik Birliği İçinde Gerçekleşen Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu, Bu Suçun Mağdur Üzerindeki Etkileri ve Mağduru Korumaya Yönelik Alınabilecek Önlemler”, *İstanbul Barosu Dergisi* 80/2 (2006), 5.

⁴⁴ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 32; Yokuş Sevik, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 245-246; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 26-27; Nur Centel, *Cinsel Suç Mağduru Kadının Korunması*, Prof. Dr. Kenan Tunç Omağ’a Armağan (İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını, 1997), 119; Dülger, “Evlilik Birliği İçinde”, 5; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 16.

⁴⁵ Özer, “Evlilik İçi Tecavüz”, 7; Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 22; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 271.

⁴⁶ “cinsel saldırı” (m. 102), “cinsel istismar” (m. 103), “reşit olmayanla cinsel ilişki” (m. 104), “cinsel taciz” (m. 105).

⁴⁷ Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 28; Yokuş Sevik, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 245-246; Adalet komisyonu hazırladığı raporda düzenlemenin gerekçesini şu ifadelerle açıklamıştır; “*bu suçlar İkinci Kitabın “Kişilere Karşı Suçlar” başlıklı Birinci Kısımının Sekizinci Bölümünde, içerik ve sistematik bakımından yeniden tanımlanmıştır. Bu yeni düzenlemede, kişinin vücut dokunulmazlığı ve özellikle cinsel dokunulmazlığı daha etkin bir şekilde koruma altına alınmıştır.*”

⁴⁸ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 32-33; Mahmut Koca - İlhan Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2016), 282 “*Cinsel özgürlük, kişilerin cinselliğini yaşama konusunda hür iradesiyle tercihte bulunabilme hakkı.*”; Nevzat Toroslu, *Ceza Hukuku Özel Kısım* (Ankara: Savaş Yayınevi, 2005), 56; Artuk vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 280-282; Veli Özer Özbek vd., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2018), 319-320; Yokuş Sevik, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”, 246-271; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 16; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 271; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 38; “*Cinsel nitelikli bir davranışa girişme konusundaki irade özerkliği*” Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku*, 356; Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 29; Ahmet Ceylani Tuğrul, *Cinsel Dokunulmazlığı Karşı Suçlar ve Ensest İlişkiler* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2013), 44; Fahri Gökçen Taner, *Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013), 67.

⁴⁹ Özer, “Evlilik İçi Tecavüz”, 11; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 27; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 35-36; Gülşah Korkusuz, “Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası* 21/1 (2013), 821.

birbirlerine devretmezler. Yani cinsel ilişki talebinde bulunulan eşin, cinsel ilişki talebini kabul yükümlülüğü bulunmaması sebebiyle, evlilik içinde olsa dahi rıza olmaksızın vücuda sair bir cisim veya organ sokmak suretiyle gerçekleştirilen cinsel davranışlar suç olarak kabul edilmiştir.⁵⁰

2.2. Suçun Kanunilik Unsuru

Eşe karşı cinsel saldırı suçuna ilişkin düzenleme TCK m.102/2’de yer almaktadır. Düzenlemeye göre;

“Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi halinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.”

TCK m.102/1’deki basit cinsel saldırı suçu ise; *“Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlal eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.”* şeklinde düzenlenmiştir.

Öğretide birinci fıkrada tanımlanan basit cinsel saldırı suçunda “eş” ifadesinin geçmemesi nedeniyle bu suçun eşe karşı işlenip işlenemeyeceği tartışmalıdır. Bazı yazarlar, cinsel saldırı suçunun daha ağır hali olan TCK m.102/2’nin eşe karşı işlenmesi halinde şikâyete tabi olması sebebiyle bu suçun basit halinin de cezalandırılması gerektiğini ileri sürmüşlerdir.⁵¹ Bu görüşe karşı çıkan yazarlar ise, eşler arasında TCK m.102/1’deki suçun oluşamayacağını, bunun sebebi olarak ise birinci fıkra yönünden düzenleme yapılmadığını ve madde gerekçesini dayanak olarak göstermişlerdi.⁵² Yargıtay da bu görüşü destekler şekilde, faili eş olan sanık hakkında basit cinsel saldırı suçundan yerel mahkemece verilen mahkûmiyet kararını bozmuş ve gerekçe olarak eşler arasındaki cinsel eylemlerin suç olduğuna dair madde metninde düzenleme bulunmamasını göstermiştir; *“Eşe karşı işlenen cinsel suçlarda cinsel saldırının sadece nitelikli halinin TCK’nın 102/2. maddesinin ikinci cümlesinde şikâyete tâbi suç olarak düzenlenmesi, cinsel saldırı suçunun basit halinin eşe karşı işlenmesinin ise suç olarak düzenlenmemesi karşısında, olay tarihinde mağdure ile resmi evli olan sanığın eşinin rızası hilafına onu kendisine doğru çekerek sarılıp öpmesi şeklindeki eyleminin TCK’nın 102/1. maddesindeki suçu oluşturmadığı gözetilmeden sanığın mahkûmiyetine karar verilmesi(...)”*⁵³

2.3. Suçun Konusu

Cinsel suçlarda maddi konu iki ayırım yapılarak belirlenmelidir. İlk olarak, temas olmadan gerçekleştirilen cinsel taciz suçunun maddi konusu, cinsel taciz oluşturan söz, yazı ya

⁵⁰ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 35-36; Korkusuz, “Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)”, 821; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 27.

⁵¹ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 15; TCK m.102/1’de yer alan basit cinsel saldırı suçunun eşler arasında da işlenebileceğine dair görüşler için bkz. Özbek vd., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 320; Ersan, Şen, *Evlilik Birliğinde Basit Cinsel Saldırı Suçu*, <https://www.hukukihaber.net/evlilik-birliginde-basit-cinsel-saldiri-sucu-makale,3735.html> (Erişim T. 22/10/2023)

⁵² Artuk vd., *Özel Hükümler*, 291-292; Yazarlar TCK m.102/2’deki açık düzenleme ve 102/1’de herhangi bir düzenleme bulunmaması nedeniyle eşler arasındaki basit cinsel saldırı suçu kapsamındaki fiillerin suç oluşturmayacağı ve ceza hukuku kapsamında da cezalandırılmalarının mümkün olmadığı kanaatindedir.

⁵³ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 16; Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2014/1689 (13 Şubat 2014).

da davranışların muhatabı olan mağdurdur.⁵⁴ İkinci olarak, cinsel bir temasın varlığının arandığı basit cinsel saldırı suçunda ise maddi konu, mağdurun vücududur. Son olarak, organ ya da sair cisim sokmak suretiyle gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunda, failin cinsel eylemini mağdurun cinsel organı ya da vücut boşlukları üzerinde gerçekleştirmesi gerekmektedir. Organ ya da sair cisim sokmak suretiyle gerçekleştirilen cinsel saldırı suçu bakımından da suçun maddi konusu mağdurun vücududur.⁵⁵

Suçun maddi konusu, ancak yaşayan bir insan bedeni olabilir. Ölüye karşı gerçekleştirilen eylem cinsel saldırı suçunu değil, TCK m.130/2’de düzenlenen ölünün hatırasına hakaret suçunu oluşturacaktır. İnsan dışındaki bir canlıya karşı (hayvana karşı) cinsel bir davranışta bulunulması halinde ise cinsel saldırı suçu oluşmayacaktır.⁵⁶

Eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunun maddi konusu da mağdur eşin vücududur. Diğer cinsel suçlarda olduğu gibi bu suçta da mağdurun vücudu, suçtan doğrudan etkilenen konumundadır.

2.4. Mağdur

Cinsel saldırı suçunda mağdur, kadın veya erkek yaşayan herkes olabilir.⁵⁷ Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda mağdurun yaşı, sıfatı, zihinsel ve bedensel gelişimi gibi durumlar faile uygulanacak kanun maddesi bakımından önemlidir.⁵⁸ Mağdurun, failin eşi olması hali ise nitelikli cinsel saldırı suçu bakımından ayrıca düzenlenmiştir.⁵⁹

Eşe karşı cinsel saldırı suçunun mağduru, cinsel bir davranış gerçekleştirmek suretiyle cinsel özgürlüğüne müdahale edilen diğer eştir. Eşe karşı cinsel saldırı suçunun işlenebilmesi için, mağdurun da failin de “eş” sıfatını taşıması zorunludur. Eş ifadesi, TMK kapsamında geçerli biçimde kurulmuş olan evliliğin tarafı olan kişileri ifade ettiğinden, cinsel saldırı suçunun mağduru da yine evlilik birliği içinde bulunan kadın veya erkektir.⁶⁰ Eşe karşı cinsel saldırı suçunda fail ile mağdurun farklı cinsiyetlerde olmaları zorunludur.⁶¹ Tarafların eş olmaması halinde yani evlilik dışı veya dini nikâhlı olarak birlikte yaşayan kişiler arasında gerçekleşen nitelikli cinsel saldırı fiili, “eşe karşı cinsel saldırı” olarak değil, nitelikli cinsel saldırı suçu olarak değerlendirilecektir.⁶²

TMK m.124’e göre; olağan evlenme yaşı on yedi olmakla birlikte, olağanüstü bir sebebin varlığı halinde hâkim kararıyla on altı yaşını dolduranlara da evlenme izni verilebilir.

⁵⁴ Koca - Üzülmez, *Özel Hükümler*, 336; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 34; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 273; Artuk vd., *Özel Hükümler*, 309; Karlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 36; Korkusuz, “Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)”, 826-827.

⁵⁵ Artuk vd., *Özel Hükümler*, 309; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 34; Karlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 36; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 273; Korkusuz, “Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)”, 826-827.

⁵⁶ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 38; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 34.

⁵⁷ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 358; Koca - Üzülmez, *Özel Hükümler*, 283; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 38; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 34; Dülger, “Evlilik Birliği İçinde”, 12; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 272.

⁵⁸ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 39.

⁵⁹ Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 272; Dülger, “Evlilik Birliği İçinde”, 12.

⁶⁰ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 29.

⁶¹ Koca - Üzülmez, *Özel Hükümler*, 284.

⁶² Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 28; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 45.

Bu durumda 16 veya 17 yaşında evlenmiş olan, 18 yaşını doldurmamış olması nedeniyle “çocuk” sıfatını, geçerli bir evlilik yapmış olması sebebiyle de “eş” sıfatını taşıyan mağdura karşı eşi tarafından zorla gerçekleştirilen cinsel saldırıların cinsel saldırı suçunu mu yoksa çocukların cinsel istismarı suçunu mu oluşturacağı hususu TCK’da özel bir düzenleme yapılmamış olması sebebiyle tartışmalıdır.⁶³ Doktrinde bu konuda iki hâkim görüş vardır. Birinci görüşe göre; rızası olmaksızın eşi tarafından gerçekleştirilen cinsel davranışlarda mağdurun, 18 yaşından küçük olması ve “çocuk” sıfatını taşıması sebebiyle çocukların cinsel istismarı suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı, bu sebeple suçun soruşturma ve kovuşturmasının res’en yapılması gerektiği ifade edilmiştir.⁶⁴ Diğer görüşe göre; failin, 18 yaşından küçük dahi olsa mağdurla TMK kapsamında geçerli bir evlilik kurması sebebiyle, mağdur eşle rızası olmaksızın gerçekleştirmiş olduğu cinsel davranışlarda, eşe karşı cinsel saldırıya ilişkin hükümlerin uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.⁶⁵ Doktrindeki görüşler değerlendirildiğinde, biz de ikinci görüşün yerinde olduğunu, yani mağduru eş olan kişiye karşı gerçekleştirilen cinsel davranışlar bakımından fail eşe cinsel istismar suçundan değil eşe karşı cinsel saldırı suçundan değerlendirme yapılmasının hakkaniyete uygun olacağını düşünmekteyiz.

2.5. Fail

TCK m.102’de düzenlenen cinsel saldırı suçunun faili “kişi” olarak tanımlandığı için kadın veya erkek herkes fail olabilir.⁶⁶ Fail ve mağdur farklı cinsiyetten kimseler olabileceği gibi aynı cinsiyetten kişiler de olabilir.⁶⁷

TCK m.102/2’de düzenlenen, organ ya da sair cisim sokmak suretiyle gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunun failinin kim olabileceği hususunda öğretide tartışmalar mevcuttur. Doktrindeki yazarlardan bir kısmı⁶⁸ failin hem kadın hem de erkek olabileceğini ifade ederken, diğer kısım yazarlar ise cinsel organ sokma fiilinin ancak erkek bir fail tarafından gerçekleştirilebileceğini, kadın failin bu fiili uygulama kabiliyetinin bulunmadığını ileri sürmüşlerdir. YCGK, eski TCK döneminde ırza geçme eylemini; “(...) aktif failin cinsel organını, diğerinin vücuduna normal veya anormal yoldan menisini boşaltacak şekilde kısmen veya tamamen ithal etmesi, sokması(...)”⁶⁹ şeklinde tanımlayarak failin ırza geçme suçu bakımından erkek olabileceğine kanaat getirmiştir.⁷⁰

TCK m.102/2’de düzenlenen cinsel saldırı suçunun nitelikli halinin oluşabilmesi için

⁶³ Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 55-58.

⁶⁴ Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 58.

⁶⁵ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 29.

⁶⁶ Koca - Üzülmöz, *Özel Hükümler*, 282; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 17-18; Dülger, “Evlilik Birliği İçinde”, 12; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 272.

⁶⁷ Koca - Üzülmöz, *Özel Hükümler*, 282; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 17-18; Dülger, “Evlilik Birliği İçinde”, 272.

⁶⁸ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356; Erdal Baytemir, *Cinsel Dokunulmazlığa, Kişi Hürriyetine ve Genel Ahlak Karşı Suçlar* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2007), 100; Koca - Üzülmöz, *Özel Hükümler*, 282; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 17-18.

⁶⁹ Yargıtay Ceza Genel Kurulu, K. 1990/56 (4 Haziran 1990).

⁷⁰ İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 18; Sulhi Dönmezer, *Açıklamalı İçtihatlı Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 1983), 113.

cinsel saldırının vücuda vajinal, anal veya oral yoldan organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle işlenmesi gerekmektedir.⁷¹ Madde gerekçesine göre, “Suçun bu nitelikli hali için, vücuda vajinal, anal veya oral yoldan organ veya sair bir cismin ithal edilmesi gerekir. Bu bakımdan vücuda penis ithal edilebileceği gibi, vajinal veya anal yoldan cop gibi sair bir cisim de ithal edilebilir. Bu bakımdan söz konusu suçun temel şeklinin aksine, bu fıkırdaki tanımlanan nitelikli halinin oluşabilmesi için, gerçekleştirilen davranışın cinsel arzuların tatmini amacını taşıması zorunlu değildir”.⁷² Gerekçeden de anlaşılacağı üzere suçun oluşması için vajinal, anal ya da oral yoldan bir organın veya sair bir cismin sokulması bu suçun oluşması için yeterlidir. Bu nedenle cinsel organı sokamamakla birlikte parmak veya başka bir organı ya da sokmaya elverişli herhangi bir cismi anal ya da oral yoldan sokan kişi de aynı sonucun meydana gelmesini sağladığı için kadın ya da erkek olması fark etmeksizin fail olması mümkündür.⁷³ Yani cinsel suç faili; kadın, erkek veya on sekiz yaşından büyük ya da küçük olabilir.⁷⁴

Yukarıda da bahsedildiği üzere cinsel saldırı suçunun fail ve mağdurunun herkes olması mümkünken, eşler arasında gerçekleşen cinsel saldırı suçunun işlenebilmesi için mağdur ve failin “eş” sıfatını taşımaları bir zorunluluktur.⁷⁵ Yani cinsel saldırı suçunun basit hâli herkes tarafından işlenebilirken nitelikli hâli olan eşe karşı cinsel saldırı suçu, özel fail tarafından işlenebilen görünüşte özgü suçtur. Suç, fail tarafından mağdur eşe karşı doğrudan işlenebileceği gibi, cinsel saldırı suçunu oluşturan davranışlar fail eşin mağdur eşini zorlamasıyla mağdurun rızası hilafına bizzat kendisine de yaptırılabilir.⁷⁶

2.6. Fiil

TCK m.102’de düzenlenen cinsel saldırı suçunun temel şekli, başka bir kişi tarafından fiziksel temas içeren cinsel davranışlarla kişinin rızası dışında vücut dokunulmazlığını ihlalidir. Cinsel davranış; istismarı gerçekleştiren kişinin mağdurun vücudunun cinsel bölgelerine yani kalça, anüs, penis, vajina ve perineal alanlarına dokunma, okşama, elleme, öpme ya da kendi cinsel bölgelerine dokundurtma, okşatma, sarılma gibi fiilleri içeren davranışlardır.⁷⁷ Cinsel saldırıdan söz edilebilmesi için ise bedensel temas şarttır,⁷⁸ fakat bu temasın çıplak vücuda ya da cinsel organlara yapılması gerekmez. Bedensel temasın olmadığı hallerde yani davranışın sözle, hareketle ya da başka bir şekilde gerçekleşmesi durumunda⁷⁹ cinsel saldırı suçu değil, cinsel taciz suçu⁸⁰ oluşur. Örneğin, cinsel amaçla bir kişinin seyredilmesi ya da kişiyi kendi üzerinde cinsellik içeren davranışlar sergilerken izlemeye zorlama cinsel vücut teması

⁷¹ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 257.

⁷² Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 274-275.

⁷³ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 258; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356; Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 68.

⁷⁴ Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 67; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 19.

⁷⁵ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356; Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 77.

⁷⁶ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 27-28.

⁷⁷ Domaç, “*Aile İçi Cinsel İstismar (Encest)*”, 12; Cinsel davranışlar cinsel amaçlı veya cinsel istekleri tatmine yönelik olarak yapılan hareketlerdir.

⁷⁸ Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 78.

⁷⁹ Ardic, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 79; Selman Dursun, “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”, *CHD* 24, 61.

⁸⁰ “Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi(...)” (TCK m. 105); Dursun, “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”, 61.

içermediği için cinsel taciz suçunu oluşturacaktır.⁸¹ Yargıtay da kararlarında bedensel teması esas ölçüt olarak, fiziki temas olmayan cinsel davranışları cinsel taciz suçu kapsamında değerlendirmektedir.⁸² Bu yönde verdiği bir kararında şu ifadeler yer almaktadır; “ (...) *Mağdurenin aşamalarındaki samimi anlatımları ve dosya içeriğinden sanığın eyleminin cinsel saikle kollarından tutması ve cinsel içerikli sözler söylemesinin TCK'nın 102/1. maddesinde düzenlenen basit cinsel saldırı suçunu oluşturduğu halde, suç vasfında yanılığa düşülerek TCK'nın 105. maddesinde düzenlenen cinsel taciz suçundan hüküm kurulması(...)*”.⁸³

TCK m.102/1'de düzenlenen cinsel saldırı suçunun temel halinin oluşabilmesi için, cinsel davranışta bulunan failin, mağdurun vücut dokunulmazlığını cinsel arzularını tatmin amacıyla ihlal etmesi gerekir.⁸⁴ Yani TCK m.102/1'deki davranışlar cinsel arzuları tatmin amacıyla mağdurun vücudu üzerinde gerçekleştirilen fakat cinsel ilişki boyutuna da varmayan davranışlardır.⁸⁵ Cinsel ilişki boyutuna varmayan davranışların eşler arasında işlenip işlenemeyeceği ise tartışmalıdır. Öğretideki bir kısım yazara göre kanun maddesinde mağdur bakımından bir ayrıma gidilmemiş olması sebebiyle eşe karşı da bu suçun işlenebileceği kabul edilmiştir.⁸⁶ Bizim de katıldığımız diğer görüşe göre ise eşler arasında gerçekleşen basit cinsel saldırı fiili bakımından kanunda ayrıca bir düzenleme bulunmaması ceza hukukundaki kanunilik ve belirlilik ilkeleri sebebiyle suç teşkil etmeyecektir.⁸⁷ Evlilik birliğinin taraflara yüklediği hak ve sorumluluk gereği eşlerin birbirlerinden cinsel istek ve arzularının tatminini talep hakkı vardır. Eşlerin birbirine dokunması, öpmesi ve sarılması için birbirinden izin alması, evlilik akdinin eşler arasında gerçekleştirdiği samimiyeti ve yakınlığı ortadan kaldıracaktır. Bu nedenle, eşlerin birbirine karşı gerçekleştirdikleri öpme, okşama, elleme, dokunma veya sarılma gibi fiiller suç teşkil etmeyecektir. Yargıtay da bu yönde verdiği bir kararında şu ifadelere yer vermiştir; “*Eşe karşı işlenen cinsel suçlarda cinsel saldırının sadece nitelikli halinin TCK'nın 102/2. maddesinin ikinci cümlesinde şikâyete tâbi suç olarak düzenlenmesi, cinsel saldırı suçunun basit halinin eşe karşı işlenmesinin ise suç olarak düzenlenmemesi karşısında, olay tarihinde mağdure ile resmi evli olan sanığın eşinin rızası hilafına onu*

⁸¹ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 80; Cinsel taciz suçunun oluşabilmesi için failin eylemi özel kastla yani cinsel bir amaçla gerçekleştirmesi gerekir. Aksi takdirde söz konusu fiil, TCK'nın 125. maddesinde düzenlenen hakaret, 106. maddesinde düzenlenen tehdit ya da 123. maddesinde düzenlenen kişilerin huzur ve sükûnunu bozma suçu olarak değerlendirilir.; Dursun, “Türk Ceza Hukuku'nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”, 61.

⁸² Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda”, 277; Yargıtay'ın mağdurenin elinden tutup söz atması durumunda cinsel saldırı suçunun oluştuğuna dair kararlar için bkz. Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2009/5650 (11 Mayıs 2009); Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2010/1464 (23 Şubat 2010); Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2009/13579 (3 Aralık 2009); Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2009/517 (28 Ocak 2009); Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2008/9960 (18 Kasım 2008); “ (...) *Katılanın aşamalarındaki beyanlarında sanığın kendisine söz attığı sırada elini tuttuğunu da iddia etmesi karşısında sanığın eyleminin 5237 sayılı TCK'nın 102/1 maddesi kapsamında yer alan basit cinsel saldırı suçu niteliğinde olup olmadığının tayin ve takdiri(...)*”.

⁸³ Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2013/1339 (14 Şubat 2013).

⁸⁴ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda”, 251; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 286; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 356.

⁸⁵ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 82.

⁸⁶ İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 20; Özbek vd., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 320; Handan Yokuş Sevük, “6545 Sayılı Kanun ile Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, *CHKD* 3/2, 129; Kılıç, “Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)”, 191.

⁸⁷ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 357; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 285; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 20; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 31.

*kendisine doğru çekerek sarılıp öpmesi şeklindeki eyleminin TCK'nın 102/1. maddesindeki suçu oluşturmadığı gözetilmeden sanığın mahkûmiyetine karar verilmesi, (...)*⁸⁸

TCK m.102/2'de düzenlenen cinsel saldırı suçunun nitelikli halinin oluşabilmesi için, cinsel saldırının vücuda vajinal, anal veya oral yoldan organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle işlenmesi gerekmektedir.⁸⁹ Madde gerekçesine göre, “Suçun bu nitelikli hali için, vücuda vajinal, anal veya oral yoldan organ veya sair bir cismin ithal edilmesi gerekir. Bu bakımdan vücuda penis ithal edilebileceği gibi, vajinal veya anal yoldan cop gibi sair bir cisim de ithal edilebilir. Bu bakımdan söz konusu suçun temel şeklinin aksine, bu fıkırdaki tanımlanan nitelikli halinin oluşabilmesi için, gerçekleştirilen davranışın cinsel arzuların tatmini amacını taşıması zorunlu değildir”.⁹⁰ Gerekçeden de anlaşılacağı üzere suçun oluşması için vajinal, anal ya da oral yoldan bir organın veya sair bir cismin sokulması bu suçun oluşması için yeterlidir. Yani parmağın mağdurun vajina ya da anüsüne sokulmasıyla da cinsel saldırı gerçekleştirilmesi mümkündür.⁹¹ Organ veya sair cismin tamamının vücuda sokulması fiilin tamamlanması için zorunlu değildir. Organ veya sair cismin mağdurun vücuduna kısmen de olsa girmiş olması yeterli olup ne kadar girdiğinin suçun tamamlanması bakımından önemi yoktur.

TCK m.102/2'nin 2. cümlesindeki düzenlemeye göre; vücuda organ veya sair cisim sokma fiilinin eşe karşı işlenmesi durumunda soruşturma ve kovuşturma şikâyete bağlıdır.⁹² Eşlerin birbirine karşı gerçekleştirdikleri fiilin cinsel saldırı suçunu oluşturabilmesi için, eşin vajinasına, anüsüne veya ağızına organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesi gerekir. Mağdur eşin vajinasına, anüsüne veya ağızına sokulan obje, cinsel organ, parmak ya da vücuda sokulması mümkün olan herhangi bir cisim olabilecektir.⁹³ Gerçekleştirilen cinsel saldırının normal ya da anormal yoldan olmasının suçun oluşması bakımından hiçbir önemi yoktur. Mağdur eşin rızası dışında, eşin penisini mağdur eşin ağızına sokması⁹⁴ ya da parmağını, elektrikli vibratörü veya havuç, salatalık gibi bir objeyi mağdur eşin vajina ya da anüsüne sokmasıyla da cinsel saldırı suçunun nitelikli hali oluşacaktır.⁹⁵ Suçun oluşması için cinsel ilişki şartı aranmaması sebebiyle kadın eşin de erkek eşe karşı anüse parmak ya da cisim sokulması, ağza vajina sokulması gibi fiillerle bu suçu gerçekleştirmesi mümkündür. Her ne kadar cinsel saldırı suçunun temel şeklinin eşe karşı işlenip işlenemeyeceği bakımından doktrinde tartışmalar olsa da suçun organ veya sair bir cisim sokmak şeklindeki nitelikli hali bakımından fikir birliği mevcuttur.

2.7. Manevi Unsur

Cinsel suçlar ancak kasten⁹⁶ işlenebilen suçlardır, bu fiillerin taksirle işlenmesi hali

⁸⁸ Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), K. 2014/1689 (13 Şubat 2014).

⁸⁹ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 257.

⁹⁰ Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 274-275.

⁹¹ Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 257-258.

⁹² Yokuş Sevük, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 260.

⁹³ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 30; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 59.

⁹⁴ “Hükümlü hakkında 765 sayılı TCK’nın 416/2. maddesine göre verilip kesinleşen hükümde penisini mağdurenin ağızına sokmak suretiyle gerçekleştirdiği kabul edilen eyleminin 5237 sayılı TCK’nın 102/2. maddesinde vücuda organ sokmak suretiyle cinsel saldırı olarak düzenlenmiş olduğundan eylemin bu şekilde kabulü...” Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2006/1297 K (1 Mart 2006); Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda*, 59.

⁹⁵ Polat, “Şiddet”, 30; Gerçekleşen bu durumlar objelerle penetrasyondur.

⁹⁶ “Kast, suçun kanuni tanımındaki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesidir.” (TCK md.21/1).

suç olarak düzenlenmemiş ve cezalandırılmamıştır.⁹⁷

TCK m.102'nin gerekçesinde suçun temel şekli bakımından (TCK m.102/1) gerçekleştirilen fiillerin şehvi nitelikte olmasının yeterli olduğu, failin şehvi arzularının tatmin edilmesinin gerekmediği düzenlenmiştir. TCK m.102/2'de, düzenlenen cinsel saldırı suçunun genel kastla mı yoksa özel kastla mı işlenebileceği hususu ise doktrinde tartışmalı olup farklı görüşler ileri sürülmüştür. Bir görüşe göre,⁹⁸ bu fiil ancak genel kast ile işlenebilirken, diğer görüşe göre ise,⁹⁹ suçun basit hali özel kast, nitelikli hali ise genel kast ile işlenebilir.¹⁰⁰

TCK m.102/2'de düzenlenen nitelikli hal bakımından ise gerçekleştirilen davranışların cinsel arzuların tatminine yönelik olmasının suçun meydana gelmesi bakımından zorunlu unsur olmadığı belirtilmiştir. TCK m.102/2'nin gerekçesinden anlaşılacağı üzere cinsel saldırı suçunun basit hali bakımından özel kast, nitelikli hali bakımındansa genel kastın arandığı söylenebilir.¹⁰¹ Herhangi bir nesnenin ya da organın vajina veya anüse sokulmasında ve oral yoldan (ağza) cinsel bir organ veya cinsel bir nesnenin sokulmasında genel kast yeterlidir. Ancak oral yoldan sokulan şey cinsel bir organ veya cinsel nesne dışında bir nesne ise özel kast aranmalıdır. Aksi halde günlük hayatta farklı amaçlarla yapılan masum birçok sokma fiili; yani sevgilisinin ağzına şakalaşmak amacıyla zorla çikolata veya pasta sokulması gibi eylemler suç oluşturacaktır.

Eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunda da madde gerekçesine göre cinsel arzuları tatmin amacının varlığı aranmamıştır. Eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunda fail eşte cinsel arzuları tatmin amacının varlığı şart değildir. Yani fail eşin, mağdur eşin rızasına aykırı olarak onun vajinasına, anüsüne veya ağzına penisini, parmağını, elektrikli vibratörü veya cinsel bir objeyi sokmasıyla da cinsel saldırı suçunun nitelikli hali oluşacaktır. Bu durumların varlığında cinsel arzuların tatmini amacı bulunmasa da fiil cezalandırılabilir.¹⁰²

⁹⁷ Hamide Zafer, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı* (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2016), 250; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 122; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 289; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 388.

⁹⁸ Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 277; Yazar, suçun hem basit hem de organ ya da sair cisim sokmak suretiyle gerçekleştirilen halinin kasten işlenebileceğini düşünmektedir. Ayrıca cinsel saldırı suçunun basit hali bakımından özel kastın aranması halinde failin cinsel arzuları tatmin amacıyla hareket etmediği hallerde suçun basit cinsel saldırı değil, kasten yaralama ya da hakaret suçunu oluşturacağı kanaatindedir. Aynı yönde bkz. Özbek vd., *Özel Hükümler*, 361; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku*, 402.

⁹⁹ Artuk vd., *Özel Hükümler*, 297; Yazarlar vücuda organ veya sair cisim sokulması suretiyle gerçekleşen cinsel saldırı suçunda kastı aramakla birlikte cinsel arzuların tatmin edilmesi saikini aramamaktadır. Dolayısıyla eylemin cinsel içerikli olması şartıyla mağdurun aşağılanması, korkutulması ya da intikam alma amacıyla gerçekleşen nitelikli cinsel saldırı eylemi de bu suç kapsamında cezalandırılacaktır. Aynı yönde bkz. Yokuş Sevük, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 252-258; Koca - Üzülmöz, *Özel Hükümler*, 290; TCK m.102/1 bakımından madde gerekçesinde cinsel arzuları tatmin amacına yönelik davranışlarla vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesinin aranması nedeniyle failin kastının belirlenmesi bakımından bu ölçütün esas alınması gerektiğini düşünmektedir. Vücuda organ ya da sair cisim sokmak suretiyle işlenen cinsel saldırı suçunda failin sokma kastında olması yeterli olup, bu hareketler cinsel motifli olduğu için ayrıca cinsel arzuların tatmini kastının mevcut olmasına gerek yoktur.

¹⁰⁰ Yokuş Sevük, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 258.

¹⁰¹ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 124; Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 124; Yokuş Sevük, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 252-258.

¹⁰² Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 33.

2.8. Hukuka Uygunluk Nedeni

TCK m.26/2’de düzenlenen hukuka uygunluk nedenlerinden biri de ilgilinin rızasıdır.¹⁰³ TCK’ya göre geçerli olarak verilen rıza, ceza sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.¹⁰⁴ Geçerli bir rıza için ilgilinin rıza gösterme ehliyetine sahip olması ve gösterilen rızanın fiilin işlenmesinden önce veya en geç işlendiği sırada açıklanması gereklidir.¹⁰⁵

TCK m.102’de düzenlenmiş olan cinsel saldırı suçu bakımından da cinsel davranışa maruz kalan kişinin gösterdiği rıza geçerlidir. Mağdur, failin TCK m.102/1 anlamında gerçekleştirdiği cinsel davranışlara rıza göstermiş, fakat TCK m.102/2 anlamında gerçekleştirilen vücuduna organ veya sair cisim sokma davranışına rıza göstermemişse, bu durumda fail TCK m.102/2’den sorumlu tutulacaktır.¹⁰⁶ Mağdur tarafından gösterilmiş olan bu rıza hem cinsel fiile hem de bu cinsel fiilin uygulanma şekline ilişkin olarak cinsel davranışın devamı sırasında da varlığını devam ettirmelidir.¹⁰⁷ Mağdurun gerçekleştirilen eyleme direnemeyecek durumda olması nedeniyle (sarhoşluk, uyku, ilaç kullanımı gibi haller) direnmenin gerçekleşmemesi halinde de rıza yoksa suç oluşur. Mağdurun gerçekleştirilen eyleme direnemeyecek duruma gelmesinde failin herhangi bir katkısı olmasa dahi failin, cinsel saldırı suçunu işlemesi halinde fail cezalandırılacaktır.¹⁰⁸

Eşler arasında organ ya da sair cisim sokmak suretiyle gerçekleşen nitelikli cinsel saldırı suçu bakımından da mağdurun, eşinin fiiline rıza göstermesi fiili hukuka uygun hale getirecektir.¹⁰⁹ Fiile gösterilen rızanın açık veya örtülü olmasından ziyade rızanın serbest iradeyle verilmiş olması önemlidir. Mağdur eşin iradesi, cebir, şiddet, tehdit ya da hileli bir davranışla sakatlanırsa veya mağdur sadece vücuduna organ veya sair cisim sokma davranışı dışındaki cinsel davranışlara rıza göstermişse, cinsel saldırı suçu yönünden verilen rıza geçerli bir rıza olmayacak, eşe karşı cinsel saldırı suçu gerçekleşmiş olacaktır.¹¹⁰ Yargıtay’ın bu yönde verdiği bir kararında şu ifadeler yer almaktadır; “Mağdurenin aşamalarda özde değişmeyen samimi anlatımlarına, ...göre, sanık ve mağdurenin evli oldukları, olay tarihinden dört gün önce mağdurenin sanığın kendini aldattığından şüphelendiğini söylemesi üzerine sanığın dört gün eve gelmediği, olay günü sanığın mağdureye mesaj atarak evde konuşmayı teklif ettiği, mağdure dışarıdan eve geldiğinde evde bulunan sanığın mağdurenin kolundan tutarak konuşmak bahanesiyle mağdureyi yatak odasına götürdüğü, mağdureyi yüz üstü yatağa yatırıp üzerine battaniye örtüp yatağa bağladığı, sanığın makas alarak mağdurenin kıyafetlerini kesip, mağdurenin rızası dışında cinsel ilişkiye girdiğinin anlaşılması karşısında sanığın nitelikli

¹⁰³ “Hakkını kullanan kimseye ceza verilmez. Kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakkına ilişkin olmak üzere, açıkladığı rızası çerçevesinde işlenen fiilden dolayı kimseye ceza verilmez.” (TCK m.26).

¹⁰⁴ Ataman, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda, 62.

¹⁰⁵ Artuk vd., Ceza Hukuku Özel Hükümler, 284.

¹⁰⁶ Yokuş Sevik, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 249.

¹⁰⁷ Özbek vd., Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 334; Tezcan vd., Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 404; Centel, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 276; Ardıç, Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, 122; İnan, Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu, 38; Koca - Üzülmüş, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 291; Yokuş Sevik, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda”, 250.

¹⁰⁸ Ardıç, Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, 87.

¹⁰⁹ Salman, Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, 31; Ardıç, Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, 120.

¹¹⁰ Salman, Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu, 32.

cinsel saldırı suçunu işlediği, (...)"¹¹¹

2.9. Daha Fazla Cezayı Gerektiren Nitelikli Haller

TCK m.102/3'te cinsel saldırı suçunda daha fazla cezayı gerektiren nitelikli haller düzenlenmiştir.¹¹²

Daha fazla cezayı gerektiren hallerden biri de TCK m.102/3-a'da yer alan mağdurun ruh veya beden bakımından kendini savunamayacak durumda olması halidir. Kanun koyucu ruh veya beden bakımından kendini savunamayacak durumda olma hallerinin neler olduğunu açıkça belirtmediği için bu durumun sadece akıl hastalığı ya da akıl zayıflığıyla sınırlı olarak yorumlanmaması, akıl hastalığı, akıl zayıflığı gibi durumların yanı sıra çaresizlik, felçli olma, engelli olma, aşırı yaşlılık, sarhoş olma, hasta olma gibi haller de göz önüne alınarak geniş yorumlanması gerekmektedir.¹¹³ Nitelikli halin uygulanabilmesi için mağdurun içinde bulunduğu akıl hastalığı, akıl zayıflığı, çaresizlik ve sakatlık gibi durumların mağdurun, cinsel saldırı suçuna karşı koyma gücünü ortadan kaldıracak nitelikte olması ve failin de mağdurun içinde bulunduğu ruh veya beden bakımından kendini savunamayacak durumda olma halini suçun işlenmesinden önce bilmesi gerekir.¹¹⁴ Fail tarafından önceden bilinmeyen veya anlaşılamayan durumlarda nitelikli hal uygulanamayacaktır.¹¹⁵ Yargıtay da verdiği kararlarda bu duruma dikkat çekmiştir.¹¹⁶ Mağdurun cinsel saldırıya karşı koyma gücünün geçici veya kalıcı şekilde ya da kendisi tarafından ortadan kaldırılması, nitelikli halin uygulanması bakımından önem arz etmeyecek, yine bu nitelikli hal uygulanacaktır.¹¹⁷

Bu ağırlaştırıcı halin eşler arasında gerçekleşen nitelikli cinsel saldırı suçunu bakımından da uygulanması mümkündür. Yani fail eşin, ruh ve beden bakımından kendini

¹¹¹ Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2013/1520 K (19 Şubat 2013).

¹¹² "Suçun; a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı b) Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, c) Üçüncü derece dahil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş, evlat edinen veya evlatlık tarafından, d) Silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte, e) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır." (TCK m.102/3).

¹¹³ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 56; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 380; Koca - Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 294; Karslı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 52; Kılıç, "Cinsel Hâkimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m.102)", 197; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 48.

¹¹⁴ Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, s.63; Salman, "Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu", 56; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 380-381; Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 278; Karslı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 52.

¹¹⁵ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 57.

¹¹⁶ "Adli Tıp Kurumu 6. İhtisas Kurulunun 23.10.2009 tarihli raporunda, mağdurda orta derecede zeka geriliğinin bulunduğu, kendisinde saptanmış olan ve hayatının ilk yıllarından başlayıp ömrü boyunca sürecek olan bu zeka geriliği nedeni ile olayın hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamadığı bildirilmiş ise de mağdurun bu durumunun hekim olmayanlarca anlaşılıp anlaşılamayacağı ve ... sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken bu husus yerine getirilmeden eksik inceleme ile hükme varılması bozmayı gerektirmiştir." Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2011/3697 K (18 Kasım 2011); "Mağdurun beden veya ruh bakımından kendini savunamayacak durumda olup olmadığı ve durumun hekim olmayanlarca anlaşılıp anlaşılamayacağı hususlarında Adli Tıp Kurumu İlgili İhtisas Kurulundan rapor alınmadan Adli Tıp Kurumu Denizli Şube Müdürlüğünce düzenlenen rapora yetinilmek suretiyle ve noksan araştırmayla yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir." Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2009/1833 K (18 Şubat 2009).

¹¹⁷ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 111-112; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 63; Koca - Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 295; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 381.

savunamayacak durumda bulunan mağdur eşe karşı nitelikli cinsel saldırı suçunu işlemesi halinde de TCK m.102/3-a uygulanacaktır.¹¹⁸ Fakat fail eşin, mağdur eşin utangaçlığı veya deneyimsizliği gibi durumlarından yaralanarak nitelikli cinsel saldırı suçuna sebep olacak eylemleri gerçekleştirmesi halinde bu ağırlaştırıcı hal uygulanmayacaktır.¹¹⁹ Söz konusu nitelikli halin uygulanabilmesi bakımından mağdur eşin ruh veya beden bakımından kendini savunamayacak durumda olmasının sürekli veya geçici; ilaç, alkol veya uyuşturucu etkisinden kaynaklanmasının bir etkisi yoktur, fail eş yine nitelikli cinsel saldırı suçunun ağırlaştırılmış halinden sorumlu tutulacaktır.¹²⁰

Daha fazla cezayı gerektiren hallerden bir diğeri de suçun, TCK m.102/3-d'de düzenlenen silah kullanılarak ya da birden fazla kişi ile birlikte işlenmesi halidir.¹²¹ Silah deyiminden ne anlaşılması gerektiği TCK tanımlar başlıklı m.6/1'de düzenlenmiştir.¹²² Fail eşin, fiili işlediği sırada, mağdur eşin iradesini etkileyecek bir biçimde silah kullanması ağırlaştırıcı halin uygulanması için yeterlidir, silahın bilfiil kullanması ya da gerçek silah olması gerekli değildir.¹²³ TCK m.102/3-d'de düzenlenen daha fazla cezayı gerektiren hallerden bir diğeri de fail eşin eylemini birden fazla kişiyle birlikte gerçekleştirmesi halidir.¹²⁴ Fail eşin, eşine karşı rızası dışında gerçekleştirdiği cinsel saldırı fiillerini birden fazla kişiyle birlikte hareket ederek gerçekleştirmeleri halinde faile verilecek olan ceza yarı oranında artırılır.

TCK m.102/5'de, cinsel saldırı suçunda neticesi sebebiyle cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren haller düzenlenmiştir.¹²⁵ Eşe karşı gerçekleştirilen nitelikli cinsel saldırı fiili sonucunda, mağdur eş bitkisel hayata girer veya ölürse, fail eş TCK m.102/5 uyarınca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. Fail eşin neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış halden sorumlu tutulabilmesi için sonucun meydana gelmesi, meydana gelen sonuçtan en az taksirinin bulunması ve kastının da sadece cinsel saldırıya yönelik olması, mağdurun bitkisel

¹¹⁸ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 109.

¹¹⁹ Artuk vd., *Özel Hükümler*, 293; Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 55; Kılıç, "Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m.102)", 196; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 56.

¹²⁰ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 56-57.

¹²¹ Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 279; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 297.

¹²² "Silah deyiminden; 1. Ateşli silahlar, 2. Patlayıcı maddeler, 3. Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet, 4. Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler, 5. Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler (...) anlaşılır" (TCK m. 6)

¹²³ Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2014/54 K. (13 Ocak 2014); "Olay tarihinde sanığın mağdureyi takip ederek evinin giriş kapısının önünde mağdureyi zorla dudağından öpüp vücudunu ellerken mağdurenin bağırması üzerine, cebindeki çakı bıçağını çıkarıp susması için mağdurenin karnına dayayarak mağdureden susmasını istemesi üzerine mağdurenin bağırmasına devam etmesi ile olay yerinden ayrılması şeklinde gelişen olayda sanığın mağdurenin karnına bıçak dayaması eyleminin basit cinsel saldırı suçunun unsuru olduğu gözetilerek sanığa basit cinsel saldırı suçundan tayin edilecek cezanın TCK. nın 102/3-d maddesi uyarınca artırılması yerine(...)" ; Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 279-280; Artuk vd., *Özel Hükümler*, 295; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 58; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 113; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 384; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 297; Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 62; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 69; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 58; Kılıç, "Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)", 198.

¹²⁴ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 115; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 70; Kılıç, "Cinsel Hâkimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)", 198; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 59; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 297.

¹²⁵ "Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü halinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolünür." (TCK m.102/5).

hayata girmesini veya ölmesini istememiş olması, cinsel saldırı fiili ile meydana gelen netice arasında da illiyet bağının bulunması gerekmektedir.¹²⁶ Eğer fail eşin kastı mağduru öldürmek ise bu durumda fail hem kasten öldürme suçundan hem de cinsel saldırı suçundan ayrı ayrı cezalandırılacaktır.¹²⁷ Failin mağdur eşi önce öldürüp sonra cinsel saldırı fiillerini gerçekleştirmesi durumunda ise fail kasten öldürme ve kişinin hatırasına hakaret suçlarından sorumlu tutulacaktır.¹²⁸

3. Soruşturma ve Yargılama Usulü

TCK m.102/2'nin 2. cümlesinde düzenlenen organ ya da sair cisim sokmak suretiyle eşe karşı işlenen cinsel saldırı suçu şikâyete tabi suçlardandır.¹²⁹ TCK m.102/3-4-5'te düzenlenen cezayı artırıcı hallerin eşe karşı nitelikli cinsel saldırı suçunun işlenmesi sırasında gerçekleşmesi halinde ise kanunda ayrıca bir düzenleme yapılmamış olması sebebiyle soruşturmanın res'en yapılması gerektiği anlaşılacaktır.¹³⁰

Vücuda organ ya da sair cisim sokmak suretiyle eşe karşı işlenen nitelikli cinsel saldırı suçunun şikâyete tabi olması sebebiyle 5237 sayılı TCK'nın ilk halinde uzlaştırma kapsamında olması suçun niteliği nedeniyle eleştirilmiş, 5271 sayılı CMK'da 5560 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle uzlaştırma kurumu TCK'dan çıkartılarak CMK'ya alınmış ve cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır. Böylece vücuda organ ya da sair cisim sokmak suretiyle eşe karşı işlenen nitelikli cinsel saldırı suçu da dâhil olmak üzere cinsel suçların tamamı bakımından uzlaştırma yolu kapatılmıştır.¹³¹

3.1. İspat

Cinsel suçlar genellikle mahrem alanlarda gerçekleşen ve tanık delilinin çok fazla bulunmadığı suçlardır. Bu sebeple cinsel suçların delili genelde mağdur beyanından ibaret

¹²⁶ Korkusuz, "Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)", 639; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 67-68; Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 282; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 61; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 387; Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 72; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 75; Kılıç, "Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)", 200; Yokuş Sevük, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 268; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 301.

¹²⁷ Karşlı, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar*, 72; Ataman, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda*, 75; Kılıç, "Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)", 200; İnan, *Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu*, 68; Centel, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 282; Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 387.

¹²⁸ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 388.

¹²⁹ Yargıtay 14. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2014/9062 K. (2 Temmuz 2014); "Sanığın eşi olan mağdureye yönelik zorla anal yoldan nitelikli cinsel saldırıda bulunduğu sırada elindeki bira şişesi ile mağdureye hitaben "Karşı çıkıp bağırırsan bu şişe ile kafana vururum seni keserim" şeklindeki tehdidinden dolayı ayrıca tehdit suçundan dava açılmış ise de tehdit suçunun cinsel saldırı suçunun unsuru olduğu, mağdurenin kovuşturma aşamasında sanıktan şikâyetçi olmadığını bildirmesi karşısında, sanık hakkındaki kamu davasının TCK. nın 73/4 ve CMK. nın 223/8 maddelerine göre düşmesine karar verilmesi gerekirken, atılı suçun kötü muamele suçuna dönüşmeyeceği gözetilmeden ve tehdit suçundan yazılı şekilde hüküm kurulması(...)"

¹³⁰ Özbek vd., *Özel Hükümler*, 344-345; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 63; Yokuş Sevük, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda", 269; Kılıç, "Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)", 201; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 307.

¹³¹ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 64; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 149; Koca - Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 307.

olmaktadır. Yargıtay’ın da sanık tarafından ispatlanmadıkça mağdurun sanığa iftira atmadığını kabul ettiği ve bu yönde mahkûmiyet hükmü kurduğu kararları bulunmaktadır.¹³² Yargıtay’ın cinsel suçlarda mağdur beyanının en önemli delillerden olduğunu ve belirtilerle desteklenmesi halinde suçun sabit görüleceği yönünde mahkûmiyet hükmü kurduğu kararları mevcuttur. Yargıtay’ın bu yönde verdiği bir kararında şu ifadeler yer almaktadır; “*Görgü tanığı bulunmayan olayda, uyuşmazlığın çözümü için, katılanın anlatımları ve sanıkların savunmaları ile maddi kanıtların birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir...katılan tarafından kullanılan .....numaraya ait HTS raporu incelendiğinde, ...katılanın anlatımlarını doğrulayan telefon kayıtları karşısında, sanıkların savunmasının doğru olmadığı görülmektedir. Katılan tüm aşamalarda kendisini zorla kaçıran sanıkların tüm karşı koymalarına rağmen sırayla vajinal yoldan ırzına geçtiklerini, ayrıca sanık ... anal yoldan da bir kez ırzına geçtiğini anlatmış olup, olayın hemen sonrasında ...Devlet Hastanesince düzenlenen rapor ile aynı günlü Adli Tıp Kurumunca düzenlenen raporda katılanın anlatımlarının doğru olduğunun kabulü gerekmektedir. Sanık .... savunmaları da katılanın anlatımlarını doğrulamaktadır. Bu nedenle katılanın aşamalarda vermiş olduğu, özde değişmeyen ve birbirini destekleyen anlatımlarının, tamamının doğru kabul edilerek, bu beyanlara üstünlük tanınmasında, cinsel saldırı suçunu oluşturduğunun kabulünde zorunluluk bulunmaktadır(...)*”¹³³

Yargıtay’ın mağdur beyanına dayanan, sanık aleyhine sonuç doğuran bu hükümleri öğretide eleştirilmiştir.¹³⁴ Fakat bununla birlikte Yargıtay’ın tam tersi yönde mağdurun rızayla girdiği cinsel ilişkiyi çevresine mazur göstermek adına yalan söylediğine kanaat getirdiği kararları da bulunmaktadır.¹³⁵ Yargıtay’ın bu yönde verdiği bir kararında şu ifadeler yer almaktadır; “*Dosya içeriği ve mağdurun anlatımlarına göre, olay yerine gelen annesine uzun süre kapının açılmadığı, bilahare kendisini elinde pantolonu ile gören annesinin baskısına rağmen herhangi bir şey söylemediği, uzun süren yoğun ısrarlar üzerine eylemin zora dayalı olduğu iddiasında bulunduğu, mağdurun yaşı, eylemin süresi, ortaya çıkış biçimi ve raporunda fiilin zorla gerçekleştiğini gösteren herhangi bir bulgunun olmadığının anlaşılması karşısında,*

¹³² “*Kendi onur ve namusunu ilgilendiren bir konuda iftira atmaları için geçerli sebep bulunmayan mağdure ve annesinin aşamalarda değişmeyen tutarlı ve samimi anlatımlarına, (...)*” Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2009/11265 K. (8 Ekim 2009); “*Kendi onur ve namusunu ilgilendiren bir konuda iftira atması için geçerli sebep bulunmayan mağdurenin tüm aşamalarda samimi anlatımları, 5 gün mutad iştigaline engel olacak şekilde müessir fiile maruz kaldığını gösterir doktor raporu, tevilli sanık beyanları ve tüm dosya içeriğine göre, (...)*” Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2010/714 K. (9 Şubat 2010); “*...çarşaftaki kan lekesinin DNA profili ile katılandan alınan kan örneğinin DNA profilinin birbiri ile uyumlu olması, olaydan hemen sonra katılanla uzun süre beraber olan ve katılanın içinde bulunduğu durumu yakından gözlemleme olanağına sahip bulunan tanıklar C. ile E. ’nin anlatımları, katılanın beyanları, dolayısıyla ırza geçmenin zorla olduğunu doğrulamakta, buna karşın aşamalarda değişiklikler gösteren ve dosyadaki kanıtlarla da örtüşmeyen sanığın savunmalarını çürütmektedir. Bu nedenle, sanığın suç tarihinde katılanın zorla ırzına geçerek kızlığını bozduğunun sübuta erdiği kabul edilmelidir(...)*” Yargıtay Ceza Genel Kurulu (Yargıtay), 2010/226 K. (9 Kasım 2010).

¹³³ Yargıtay Ceza Genel Kurulu (Yargıtay), 2010/251 K. (7 Aralık 2010).

¹³⁴ Eleştirenler için bkz. Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku*, 357; Yazar, bu ölçütün ispat yükünün tersine çevrilmesi ve sanığa yükümlülük getirilmesi anlamına geldiğini belirterek kararı eleştirmiştir.

¹³⁵ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 152; Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2008/7647 K. (17 Temmuz 2008); “*Oluş ve dosya içeriğine göre eylemi 1 yıl saklayıp kimseye söylemeyen bilahare sanıkla evlenmenin gerçekleşmemesi nedeni ile olayı açıklamak zorunda kalan mağdurenin ırza geçmenin zora dayalı olduğuna dair iddiasının durumu çevresine mazur göstermek düşüncesinin sonucu olarak kabul edilmesi gerektiği ve eylemin zorla yapıldığı hususunda başkaca da delil elde edilemediği gözetilerek, ...bozmayı gerektirmiş(...)*”

*suçun cebir şiddet kullanılarak işlendiğini gösteren mağdurun oluşa uygun düşmeyen anlatımları dışında somut kanıtın bulunmadığı, ileri sürülen zor iddiasının durumunu ailesine mazur göstermek düşüncesinden kaynaklanabileceği bu sebeple eylemin rızaya dayalı olduğu ve lehe kanun değerlendirmesinin buna göre yapılması gerektiği gözetilmeden oluşa uygun düşmeyen gerekçelerle yazılı şekilde hüküm kurulması(...)*¹³⁶

Sonuç olarak Yargıtay'ın cinsel saldırı suçlarıyla ilgili vermiş olduğu kararların birçoğunda, mağdurların tutarlı ve samimi beyanlarına fazlaca önem verilmiş;¹³⁷ tek başına mağdur veya tanık anlatımlarına, yan delillerle desteklenmediği sürece itibar edilmemiştir.¹³⁸

Eşler arasındaki cinsel davranışların aile içi mahremiyet özelliği taşıması sebebiyle eşe karşı gerçekleştirilen nitelikli cinsel saldırı suçunun işlendiği olay yerinde genellikle tanık bulunmadığı için olayın rıza dışı olup olmadığını tespit edebilmek adına, mağdurun kendisinin ve şüpheli eşinin vücudundaki yara, darp ve mücadele izini gösterir adli rapor alınması önem arz etmektedir.¹³⁹

3.2. Görevli ve Yetkili Mahkeme

TCK m.102/1'de düzenlenen cinsel saldırı suçu bakımından görevli mahkeme Asliye Ceza Mahkemesi, diğer hallerde ise görevli mahkeme Ağır Ceza Mahkemesi'dir. Eşe karşı nitelikli cinsel saldırı suçunun yargılamasını yapmakla görevli olan mahkeme de ağır ceza mahkemesidir. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görev alanına giren suçlar, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemeleri Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 12. maddesinde¹⁴⁰ düzenlenmiştir.

Yetki bakımından ise genel yetki kuralı gereğince suçun işlendiği yer mahkemesi yetkili mahkemedir. Teşebbüste icra hareketlerinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda ise son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir (CMK m.12). Buna göre davaya bakacak olan yetkili mahkeme, eşe karşı cinsel saldırı suçunun işlendiği yer ağır ceza mahkemesidir. Eşe karşı işlenen nitelikli cinsel saldırı suçu teşebbüs

¹³⁶ Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2006/9462 K. (23 Kasım 2006).

¹³⁷ Yargıtay 5. Ceza Dairesi (Yargıtay), 2012/2742 K. (7 Mart 2012); *“Mağdurenin aşamalarındaki istikrarlı anlatımları ile mağdureye karşı işlenen suç esnasında uygulanan şiddeti anlatımına uygun şekilde belgeleyen Adli Tıp ...Müdürlüğü'nce düzenlenmiş doktor raporu ve tüm dosya içeriği nazara alındığında, başkasıyla evli olan sanığın kendisi gibi evli olan komşusu mağdureyi olay günü çamaşır makinesini çalıştırması hususunda yardım etmesi için evine çağırmasının ardından zorla nitelikli cinsel saldırıda bulunduğu anlaşıldığı, sanığın çelişkili ve tutarsız savunmalarına itibar edilemeyeceği gözetilerek, organ sokma suretiyle mahkumiyetine karar verilmesi gerekirken oluşa ve dosya içeriğine uygun düşmeyen gerekçeyle beraat hükmü kurulması(...)*”

¹³⁸ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 66.

¹³⁹ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 65.

¹⁴⁰ *“Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan yağma (m.148), irtikâp (m.250/1 ve 2), resmî belgede sahtecilik (m.204/2), nitelikli dolandırıcılık (m.158), hileli iflâs (m.161) suçları, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332'nci maddeler hariç) ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla ağır ceza mahkemeleri görevlidir. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın yargılayacağı kişilere ilişkin hükümler, askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler ile çocuklara özgü kovuşturma hükümleri saklıdır.”*

halinde kalmışsa son icra hareketinin yapıldığı; zincirleme suç şeklinde işlenmişse, son suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesi yetkili olacaktır (CMK m.12/2).¹⁴¹

4. Yaptırım

TCK m.102/2’de düzenlenmiş olan nitelikli cinsel saldırı suçunun cezası on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasıdır. Eşe karşı işlenen nitelikli cinsel saldırı suçunun cezası ise nitelikli cinsel saldırı suçu ile aynı olup on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezası olarak öngörülmüştür. Eylemin beden veya ruh bakımından kendini savunamayacak durumda bulunan eşe karşı ya da silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi durumunda ise ceza yarı oranda artırılır (TCK m.102/3). Cinsel saldırı suçunun işlenmesi sonucunda, mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü durumunda ise TCK m.102/5 gereği ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.¹⁴² Ayrıca eşe karşı nitelikli cinsel saldırı suçu işleyen fail bu suçtan dolayı mahkûm olduğu hapis cezasının bir sonucu olarak, TCK m.53/1’de öngörülen bazı haklardan yoksun bırakılır ve mahkûm olduğu cezanın infazı tamamlanana kadar bu hakları kullanamaz.¹⁴³ Eşe karşı işlenen cinsel saldırı suçunda hükmedilen hapis cezasının infazında uygulanan koşullu salıverilme süresi de diğer suçlara göre farklılık göstermektedir. İnfaz Kanunu’ndaki değişikliklerle birlikte süreli hapis cezalarında, failin, cezasının yarısını infaz kurumunda çekmesi halinde koşullu salıverilmeden yararlanabileceği düzenlenmişken eşe karşı gerçekleşen cinsel saldırı suçunda cezasının ancak 2/3’nün infaz kurumunda geçirmesiyle koşullu salıverilmeden yararlanabileceği düzenlenmiştir.

SONUÇ

765 sayılı TCK döneminde eşler gerek basit cinsel saldırı (ırza tasaddi) gerekse nitelikli cinsel saldırı (ırza geçme) suçunun mağduru olarak kabul edilmeyenken, 5237 sayılı TCK döneminde ilk kez nitelikli cinsel saldırı suçunun, eşe karşı işlenmesi hali için, kanunda özel bir düzenleme yapılarak eşin, vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilen fiilin mağduru olabileceği açıkça düzenleme altına alınmıştır.¹⁴⁴ Bu düzenleme ile birlikte eşlerin cinsel dokunulmazlığı ve cinsel özgürlükleri de koruma altına alınmıştır. Cinsel saldırı suçunu düzenleyen TCK m.102’de basit cinsel saldırı suçunu oluşturan eylemler bakımından cinsel ilişki boyutuna varmayan davranışların eşler arasında işlenip işlenemeyeceği tartışmalıdır. Doktrindeki bir kısım yazara göre kanun maddesinde mağdur bakımından bir ayrıma gidilmemiş olması sebebiyle eşe karşı da bu suçun işlenebileceği kabul edilmişken¹⁴⁵ bizim de katıldığımız diğer görüşe göre ise eşler arasında gerçekleşen basit cinsel saldırı fiili bakımından kanunda ayrıca bir düzenleme bulunmaması sebebiyle eşler arasındaki cinsel ilişki

¹⁴¹ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 66.

¹⁴² Ardiç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 157.

¹⁴³ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 63-64.

¹⁴⁴ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 26; Ardiç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 14; Artuk - Yenidünya, *Evlilik İçinde Irza Geçme*, 144.

¹⁴⁵ İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 20; Özbek vd., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 320; Handan Yokuş Sevik, “6545 Sayılı Kanun ile Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”, *CHKD* 3/2, 129; Kılıç, “Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)”, 191.

boyutuna varmayan basit cinsel davranışlar suç teşkil etmeyecektir.¹⁴⁶

Eşe karşı cinsel saldırı suçu TMK anlamında evli olan eşler arasında gerçekleşir, yani bu suçun mağdurunun da failinin de “eş” sıfatını taşıması zorunludur. Tarafların eş olmaması halinde kişiler arasında gerçekleşen nitelikli cinsel saldırı fiili, mağdurun yaşına göre; nitelikli cinsel saldırı, reşit olmayanla cinsel ilişki ya da çocukların cinsel istismarı olarak değerlendirilecektir.¹⁴⁷ Cinsel ilişkinin taraflarının eş olması fakat mağdurun 18 yaşını doldurmamış yani 16 veya 17 yaşında geçerli bir evlilik yapmış olması durumunda eş tarafından zorla gerçekleştirilen cinsel saldırıların cinsel saldırı suçunu mu yoksa cinsel istismar suçunu mu oluşturacağı mağdurun hem eş hem de çocuk sıfatına sahip olması hem de TCK’da özel bir düzenleme yapılmamış olması sebebiyle tartışmalıdır.¹⁴⁸ Bizce, mağduru eş olan kişiye karşı gerçekleştirilen cinsel davranışlar bakımından fail eşe, cinsel istismar suçundan değil eşe karşı cinsel saldırı suçundan soruşturma ve kovuşturma yapılması hakkaniyete daha uygun olacaktır. Fakat doktrindeki tartışmaların ve hukuki belirsizliğin giderilmesi adına Türk Ceza Kanunu’nda cinsel suçların sınıflandırılmasında kullanılan yaş sınırları ile Türk Medeni Kanunu’ndaki evlenme yaşının uyumlu hale getirilmesi amacıyla yeni bir düzenleme yapılması daha uygun olacaktır.

TCK m.102/2’de düzenlenen, cinsel saldırı suçunun vücuda organ veya sair cisim sokmak suretiyle işlenen nitelikli halinin eşe karşı gerçekleştirilmesi halinde suçun soruşturulması ve kovuşturulmasının şikâyet şartına tabi olmasının, uygulamada suçların gizli kalacağı ya da suçun cezasının fazla olması sebebiyle mağdura şikâyetinden vazgeçmesi konusunda baskı uygulanacağı ve eşe karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı suçunun büyük bir kısmının soruşturulma ve kovuşturulmasını fiilen olanaksız hale getirebileceği gibi endişelere yol açabilecektir. Bu sebeple eşe karşı gerçekleştirilen nitelikli cinsel saldırı suçunun soruşturulması ve kovuşturulmasının re’sen yapılması şeklinde bir düzenleme yerinde olacaktır.

KAYNAKÇA

Akıntürk, Turgut - Ateş, Derya. *Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 19. Baskı, 2016.

Ardıç, Ecehan. *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Artuk, Mehmet Emin - Caner Yenidünya. *Evlilik İçinde Irza Geçme*. İstanbul: Cumhuriyet’in 75. Yıl Armağanı İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1999.

Artuk, Mehmet Emin vd. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 16. Baskı, 2017.

Ataman, Erkan. *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı*

¹⁴⁶ Tezcan vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, 357; Koca - Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 285; İnan, *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*, 20; Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 31.

¹⁴⁷ Salman, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 28; Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 45.

¹⁴⁸ Ardıç, *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*, 55-58.

Suçlar. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.

Baytemir, Erdal. *Cinsel Dokunulmazlığa, Kişi Hürriyetine ve Genel Ahlaka Karşı Suçlar*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2007.

Çakmut, Özlem Yenerer. “Cinsel Şiddet Mağduru Kadın ve Türk Ceza Kanunu’ndaki Konumu”. *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 1, 2016.

Centel, Nur. “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu ve Cinsel Suçlar Değişiklik Tasarısının Değerlendirilmesi”. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 99, 269-290.

Domaç, Emin. *Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine Gönderilen Aile İçi Cinsel İstismar (Ensest) Olgularının Mağdur ve Saldırgan Açısından Değerlendirilmesi*. Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp, Tıpta Uzmanlık, 2019.

Dönmezer, Sulhi. *Açıklamalı İçtihatlı Genel Adap ve Aile Düzenine Karşı Cürümler*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1983.

Dülger, Murat Volkan. “Evlilik Birliği İçinde Gerçekleşen Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu, Bu Suçun Mağdur Üzerindeki Etkileri ve Mağduru Korumaya Yönelik Alınabilecek Önlemler”. *İstanbul Barosu Dergisi* 80/2 (2006), 1-30.

Dursun, Selman. “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”. *CHD* 24 (2014), 57-73.

Hamzaoğlu, Mehtap - Konuralp, Emrah. “Türk Hukuk Sisteminin ‘Namus’la İmtihani: Ulusal Mevzuat ve Uluslararası Düzenlemeler Açısından Namus Cinayetleri”. *Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi* 2/2 (2018), 67-83.

İnan, Onur. *Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu*. Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012.

Karlı, Kahraman Serhat. *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar*. Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014.

Kılıç, Abbas. “Cinsel Hakimiyet ve Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu (TCK m. 102)”. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 78 (2008), 167-204.

Koca, Mahmut - Üzülmüş, İlhan. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 3. Baskı, 2016.

Korkusuz, Gülşah. “Cinsel Saldırı Suçu (TCKm.102)”. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası* 71/1 (2013), 815-854.

Mustafa Dural vd. *Türk Özel Hukuku Cilt III Aile Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 2015.

Özbek, Veli Özer vd. İlker, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayınları, 13. Baskı, 2018.

Özer, Yeşim. “Türkiye’de Evlilik İçi Tecavüz Suçu Tartışmaları”. *Kadın*

Araştırmaları Dergisi 11, 1-20.

Polat, Oğuz. “Şiddet”. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 22/1, 15-16.

Salman, Eda. *Eşe Karşı Cinsel Saldırı Suçu*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009.

Şen, Ersan. “Evlilik Birliğinde Basit Cinsel Saldırı Suçu”. <https://www.hukukihaber.net/evlilik-birliğinde-basit-cinsel-saldiri-sucu-makale,3735.html> (Erişim T. 22/10/2023)

Taner, Fahri Gökçen. *Türk Ceza Hukukunda Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.

Tezcan, Durmuş vd. *Teorik ve Pratik Ceza Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları, 16. Baskı, 2018.

Toroslu, Nevzat. *Ceza Hukuku Özel Kısım*. Ankara: Savaş Yayınevi, 2005.

Tuğrul, Ahmet Ceylani. *Cinsel Dokunulmazlığı Karşı Suçlar ve Ensest İlişkiler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013.

Türk Dil Kurumu, “Güncel Türkçe Sözlük”, <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim 16 Ekim 2023).

Uçar, Mehmet Ali. *Aile İçi Şiddet ve Aile Koruma Yasası*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2003.

Yıldırım, Duygu Özgür. *Cinsel Saldırı Suçunun Eşe Karşı İşlenmesi Hali: Evlilik İçi Tecavüz*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Yokuş Sevük, Handan. “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı ve Cinsel Taciz Suçları”. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 57, 243-282.

Yokuş Sevük, Handan. “6545 Sayılı Kanun ile Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi”. *CHKD* 3/2.

Zafer, Hamide. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler Ders Kitabı*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 6. Bası, 2016.